O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

5120100-Filologiya tillarni o’qitish (ingliz tili) yo‘nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi

DASTURI

2023/2024 o‘quv yili

Tuzuvchilar:

R.Akbarova NamDU "Ingliz tili va adabiyoti" kafedrasi katta o'qituvchisi
M.Kukiboyeva NamDU "Ingliz tili va adabiyoti" katta o'qituvchisi
X.Muhammadiyeva NamDU "Ingliz tili va adabiyoti" katta o'qituvchisi
F. Rashidova NamDU "Ingliz tili va adabiyoti" o'qituvchisi

Taqrizchilar:

Z.Y.Sodikov NamDU "Ingliz tili va adabiyoti" kafedrasi professori, DSc.

B.S.Jafarov NamDU "Ingliz tili va adabiyoti" kafedrasi dotsenti DSc.

5120100-Filologiya tillarni o'qitish (ingliz tili) yo'nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi Ingliz tili va adabiyoti kafedrasining 2024-yil «27» yanvar dagi № 6. -sonli majlisida muhokama qilingan hamda tasdiqqa tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri Z.Y.Sodikov

5120100-Filologiya tillarni o'qitish (ingliz tili) yo'nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi Namangan davlat universiteti Kengashining 2024-yil «10» mart dagi № 9. -sonli majlisida muhokama qilinib, tasdiqlangan.

Kengash kotibi A. To'xtabayev

I. UMUMIY QOIDALAR

1. 5120100-Filologiya tillarni o’qitish (ingliz tili) ta’lim yo‘nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi (keyingi o‘rinlarda – **Dastur**) O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirining 2009 yil 22 maydagi 160-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to‘g‘risida”gi Nizom, 2018 yil 10 sentyabrdagi 20-2018-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Oliy ta’lim muassasasi professor-o‘qituvchilar tarkibining o‘quv yuklamasi hamda o‘quv-uslubiy, ilmiy-tadqiqot va «ustoz-shogird» ishlarini belgilash qoidalari”, 2018 yil 25 avgustdagi 744-sonli 2019 yil 4 oktyabrdagi 892-sonli, buyrug‘i bilan tasdiqlangan “5120100-Filologiya tillarni o’qitish (ingliz tili) bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablari” (keyingi o‘rinlarda – **Malaka talablar**) hamda № V5120100-20 tartib raqami bilan ro‘yxatga olingan o‘quv rejasining (keyingi o‘rinlarda – **O‘quv rejasi**) umumkasbiy va ixtisoslik fanlari o‘quv dasturlari asosida tuzildi.

2. Fanlararo yakuniy davlat attestatsiyasi sinovi (keyingi o‘rinlarda – **Attestatsiya sinovi**) O‘zbekiston Respublikasining oliy ta’limga oid qonun hujjatlarida belgilangan tartibga ko‘ra, bitiruvchilarning Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlaridan biri hisoblanib, unda ta’lim yo‘nalishi xususiyati, iqtidori va xohishiga ko‘ra bitiruv malakaviy ishi yozish istagini bildirmagan, o‘quv rejasidagi ta’lim dasturlarini to‘liq o‘zlashtirgan bitiruvchi kurs talabalari ishtirok etishlari shart.

3. Attestatsiya sinovini topshirishga o‘quv reja va fan dasturlarini to‘liq tugatgan va o‘quv rejasida nazarda tutilgan barcha sinovlardan muvaffaqiyatli o‘tgan talabalarga ruxsat beriladi.

4. Attestatsiya sinovi O‘quv rejasining umumkasbiy va ixtisoslik fanlarining barchasini qamrab oladi hamda sinov topshiriqlari ushbu fanlar o‘quv dasturlari asosida tuziladi.

5. Attestatsiya sinovi fanlar mazmuniga qo‘yiladigan talablar bilan bir qatorda, talaba tayyorgarligining Malaka talablarida bitiruvchiga qo‘yiladigan umumiy talablarga javob bera olish darajasini aniqlashga yo‘naltiriladi.

II. ATTESTASIYa SINOVI SHAKLI VA MUDDATI

6. 2023/2024 o‘quv yilida 5120100-Filologiya tillarni o’qitish (ingliz tili) yo’nalishi bitiruvchilarining Attestatsiya sinovi – yozma (ijodiy), shaklda o‘tkaziladi.

7. Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangan sanadan boshlab, o‘quv yili yakuniga qadar Attestatsiya sinovi shakli o‘zgartirilishi mumkin emas.

8. Attestatsiya sinovi universitet o‘quv jarayoni grafigiga asosan, o‘quv ishlari prorektori tomonidan tasdiqlangan muddatlarda o‘tkaziladi va kamida bir oy oldin talabalarga yetkaziladi.

III. ATTESTATSIYA SINOVI SAVOLNOMASI

9. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta’lim yo‘nalishi Malaka talablarining
- bakalavrlarning tayyorgarlik darajasiga;
- kasbiy faoliyatga;
- umumkasbiy va ixtisoslik fanlariga qo‘yilgan talablarni qamrab oladi.

10. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta’lim yo‘nalishi O‘quv rejasida keltirilgan quyidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlar dasturlari asosida shakllantirildi:

10.1 O’rganilayotgan til nazariy aspektlari (Stilistika)
10.2 Sotsiolingvistika
10.3 Tilshunoslik
10.4 Professional taqdimot mahorati
10.5 Adabiyotshunoslik

	O’rganilayotgan til nazariy aspektlari (Stilistika)
1	Stilistika fanning mazmun predmet va metodi
2	Uslubiyat predmeti, uning asosiy yo'nalishlari
3	Funksional uslub tushunchasi
4	Uslubiy leksika tarkibi
5	Leksik stilistik vositalar
6	Leksik-sintaktik stilistik vositalar
7	Sintaktik, stilistik vositalar
8	Fonetik stilistik vositalar
9	Matn tahlilining vazifasi
10	Matn kategoriya turlari
11	Uslubiy leksika tarkibi
12	Og‘zaki so‘zlarning stilistik xususiyatlari va turlari

13	Stilistik ifodalarning qo’llanilishi
14	Matn tahlili metodlari.
15	Matn tahlili va vazifasi.
16	Fonostilistika va uning asosiy xususiyatlari
17	Uslubiyat predmeti, uning asosiy yo'nalishlari va boshqa nazariy fanlar bilan aloqasi
18	Funksional uslub turlari, ularning vazifalari va lingvistik xususiyatlari
19	O’rganilayotgan til leksikasining uslubiy tarkibi
20	Leksik stilistik vositalar (metafora,metonimiya,ironiya, epitet, oksyumoron)
21	Leksik-sintaktik stilistik vositalaar (o’zshatish,perefraza, litota, antitez)
22	Sintaktik stilistik vositalar(inversiya,takrorlash, ritorik savol va boshqalar)
23	Fonetik stilistik vositalar (yufoniya,alliteratsiya, onomatopiya) ning lisoniy ahamiyati va vazifalari
24	Vulgarizm, evfemizm, sheva va jargon tushunchalari va ularning matndagi stilistik v azifalari.
25	Stilistik ifodalarning qo’llanilishi: maqollar, o’gitlar, epigramlar, frazalar va boshqalar
26	Tilda me’yor tushunchasi. Shaxsiy yondashuv va me’yor.
27	Adabiy so‘zlarning stilistik jihatlari va turlari: atama, arxaizm, neologizm, poetik so‘zlar tushunchalari va ularning matndagi stilistik vazifalari
28	Interpretatsiya metodlari va usullari.Tekst interpretatsiyasi
29	Ingliz, rus va o’zbek yozuvchilari asarlarida stilistik tahlil va matn interpretatsiyasi
30	Matn tahlili va vazifasi. Badiiy asar matn tahlilining obyekti sifatida badiiy matnning o’ziga xosliklarini ko’rsatish,badiiy detal, matn kompozitsiyasi
	TILSHUNOSLIK
1	Tilshunoslik fanining o'rganish ob'ekti
2	Tilning paydo bo'lishi va rivojlanishi
3	Fonetika va fonologiya
4	Morfologiya
5	Leksikologiya
6	So'z moddiy tarkibining o'zgarishi
7	Grammatik ma'no
8	Grammatik kategoriya tushunchasi
9	So'z turkumlari
10	Sintaksis

11	Gap bo'laklari
12	Yozuv, yozuvning paydo bo'lishi
13	Ijtimoiy tilshunoslik
14	Lingvistik tahlil metodlari
15	Tillarning tipologik tasnifi
16	Tilshunoslik fanining o'rganish ob'ekti
17	Tilning paydo bo'lishi va rivojlanishi
18	Fonetika va fonologiya
19	Morfologiya
20	Leksikologiya
21	So'z moddiy tarkibining o'zgarishi
22	Grammatik ma'no
23	Grammatik kategoriya tushunchasi
24	So'z turkumlari
25	Sintaksis
26	Gap bo'laklari
27	Yozuv, yozuvning paydo bo'lishi
28	Ijtimoiy tilshunoslik
29	Lingvistik tahlil metodlari
30	Tillarning tipologik tasnifi
	PROFESSIONAL TAQDIMOT MAHORATI
1	The general overview of the subject and the aim.
2	Types of Presentations. Informative, persuasive and instructional presentations.
3	The role of presentations in learning and teaching foreign languages.
4	Oral presentation. The role of oral presentations in learning and teaching foreign languages.
5	Written presentation
6	Public presentation topics: Parents as Role Models, Teachers as Role Models, Friends as Role Models, The Qualities of a Good Student
7	The role of Motivational presentations in learning and teaching foreign languages.
8	The importance of material design in conducting professional presentations in learning and teaching foreign languages.
9	Foreign and local experience of conducting professional presentations.
10	Styles of presentations (World experience)
11	Observation and evaluation of presentation materials.
12	The general overview of the subject and the aim.
13	Types of Presentations. Informative, persuasive and instructional presentations.
14	The role of presentations in learning and teaching foreign languages.
15	Oral presentation
16	The role of oral presentations in learning and teaching foreign languages.
17	Famous presenters
18	The role of written presentations in learning and teaching foreign languages.

19	The role of Motivational presentations in teaching foreign languages.
20	The general overview of the subject and the aim
21	Written presentation
22	Public presentation topics: Parents as Role Models, Teachers as Role Models, Friends as Role Models, The Qualities of a Good Student
23	The role of Motivational presentations in learning and teaching foreign languages.
24	The importance of material design in conducting professional presentations in learning and teaching foreign languages.
25	Foreign and local experience of conducting professional presentations.
26	Styles of presentations (World experience)
27	Observation and evaluation of presentation materials.
28	The general overview of the subject and the aim.
29	Types of Presentations. Informative, persuasive and instructional presentations.
30	The role of presentations in learning and teaching foreign languages.
	SOTSIOLINGVISTIKA
1	Introduction to Sociolinguistics
2	Language and culture, language choice in multilingual communities
3	Speech functions, politeness and cross-cultural communication
4	Languages, dialects varieties and multilingual nations
5	Regional and social dialects. Language maintenance and shift
6	Linguistic varieties and multilingual nations Reasons for language change
7	Gender, politeness and stereotypes
8	Languages in contact, language change National languages and language planning
9	Multilingualizm.Regional and social dialects
10	Multilingual discourse.Gender and age in linguistics
11	Contact languages,National languages and language planning, Pidgin and Creole languages
12	Language variation. Sociolinguistics today
13	Language, cognition and culture
14	Style, context and register
15	Speech functions, politeness and cross-cultural communication
16	Sociolinguistics
17	Language and culture, language choice in multilingual communities
18	Speech functions, politeness and cross-cultural communication
19	Languages, dialects varieties and multilingual nations
20	Regional and social dialects. Language maintenance and shift
21	Linguistic varieties and multilingual nations Reasons for language change
22	Gender, politeness and stereotypes

23	Languages in contact, language change National languages and language planning
24	Multilingualizm. Regional and social dialects
25	Multilingual discourse.Gender and age in linguistics
26	Contact languages,National languages and language planning, Pidgin and Creole languages
27	Language variation. Sociolinguistics today
28	Language, cognition and culture
29	Style, context and register
30	Speech functions, politeness and cross-cultural communication
	ADABIYOTSHUNOSLIK
1	Badiiy asarda estetik faoliyat tushunchasi.
2	Amaliy va badiiy san’atlarning mushtarak va farqli tomonlari.
3	Badiiy san’at turlarini umumlashtiruvchi va farqlovchi jihatlari.
4	.Badiiy adabiyotnining o‘ziga xosligini boshqa san’at turlari, masalan, musiqa va ran gtasvir bilan qiyoslash
5	“San’at” tushunchasining keng va tor ma’noga ega ekanligi
6	Badiiy adabiyot - so‘z san’ati ekanligi (Jahon adiblari asarlari misolida)
7	San’at turlarining ichida ifodaviy va tasviriy san’at turlarini farqlanishi.
8	Badiiy adabiyotning san’at turlari orasidagi o‘rni va o‘ziga xosligi.
9	Inson-san’at va adabiyotning bosh predmeti.
10	Badiiy san’at turlarini umumlashtiruvchi va farqlovchi jihatlar.
11	Adabiyotshunoslik maktablarining vujudga kelishi, tarixiy omillari. Jahon adabiyotida mavjud zamonaviy adabiyotshunoslik maktablari.
12	Strukturalizm maktabining namoyandalari va ularning asarlari.
13	Rus formalizmi m aktabining xususiyatlari.
14	Avangardlik maktabi tarmoqlari va ularga xos xususiyatlar
15	Feminizm maktabi haqida (J.Koller asari asosida).
16	Strukturalizm maktabi haqida (J.Koller asari asosida).
17	Badiiy adabiyotda dunyoqarash va g‘oyaviylik.
18	Adabiyotning xalqchilligi, milliyligi va umuminsoniyligi.
19	Badiiy asar tuzilishi va obrazlar tasnifi.
20	Obraz yaratish yo‘llari (jahon adiblari asarlari misolida)
21	Badiiy asarning syujeti va kompozitsiyasi.
22	Syujetning tarkibiy qismlari.
23	Badiiy asarda kompozitsion tamoyillar
24	Badiiy asar tili.
25	She’riy asarda mazmun va shaklning o‘ziga xosligi.
26	Adabiy turlar va janrlar.

27	Ijodiy metodlar va yozuvchi pafosi.
28	Hozirgi adabiy jarayonda novatorlik va an’anaviylik tushunchasi
29	Tahlil va talqin tushunchalari, ularning tushunish jarayonidagi nisbati.
30	Leksik qatlamlarning badiiy asardagi o‘rni.

IV. ATTESTATSIYA SINOVI NATIJALARINI BAHOLASH MEZONI

11. Attestatsiya sinovi bo‘yicha talabalar bilimini baholash O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirining 2018 yil 9 avgustdagi 19-2018-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Oliy ta’lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to‘g‘risida”gi Nizom talablari asosida amalga oshiriladi.

12. Attestatsiya sinovi bo‘yicha talabalar bilimini baholashda 5 baholik tizim qo‘llaniladi.

13. Talabaning Attestatsiya sinovidagi natijalari quyidagi mezonlar asosida baholanadi:
Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, o‘z bilimlarini amalda qo‘llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda – “5” (a’lo) baho;
Talaba mustaqil mushohada yuritadi, o‘z bilimlarini amalda qo‘llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda – “4” (yaxshi) baho;
Talaba o‘z bilimlarini amalda qo‘llash imkoniyatlarini ochib beradi, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda topshiriq (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda – “3” (qoniqarli) baho;
Talaba mazkur Dasturni o‘zlashtirmagan, topshiriq (mavzu)ning mohiyatini tushunmaydi hamda topshiriq (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega emas, deb topilganda – “2” (qoniqarsiz) baho.

14. Yozma (ijodiy) ish tartibida o‘tkaziladigan Attestatsiya sinovida har bir talabaga 5 (besh) tadan kam bo‘lmagan savol (topshiriq)dan iborat ijodiy ish variantlari taqdim etiladi.
Har bir ijodiy ish variantida mazkur Dasturga kiritilgan fanlardan faqat bittadan savol (topshiriq) bo‘lishi mumkin.
Talaba Attestatsiya sinovining har bir topshirig‘i bo‘yicha alohida baholanadi hamda umumlashtiruvchi baho ularni o‘rtachalashtirish asosida shakllantiriladi va butun sonlarda qayd qilinadi.
Topshiriqlar bo‘yicha baholar umumlashtirilganda kelib chiqadigan qoldiq sonlar matematik qoidalarga ko‘ra yaxlitlanadi.
Yozma ish tartibida o‘tkaziladigan Attestatsiya sinoviga 3 (uch) soat vaqt beriladi.

Yozma ish tartibida o‘tkaziladigan Attestatsiya sinovi talabalar sig‘imiga qo‘yiladigan texnik talablarga mos o‘quv xonalari (hudud)da o‘tkaziladi.

15. Talaba baholash natijalaridan norozi bo‘lgan taqdirda Attestatsiya sinovilari natijalari Komissiya tomonidan e’lon qilingan vaqtdan boshlab 24 (yigirma to‘rt) soat davomida apellyasiya berishi mumkin.

Talabaning apellyasiya murojaati universitet rektori buyrug‘i asosida tuziladigan Apellyasiya komissiyasi tomonidan 2 (ikki) kun ichida ko‘rib chiqiladi va uning natijasi bo‘yicha qaror qabul qilinadi.

V. ATTESTATSIYA SINOVI BO‘YICHA TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI VA QO‘SHIMA USLUBIY KO‘RSATMALAR

16. Dasturni o‘zlashtirish bo‘yicha foydalanishga tavsiya etiladigan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Iriskulov M., Kuldashev A. Theoretical Grammar of the English Languge. T.: 2008
2. Sachkova E.V. “Lectures on English Stylistics”. Москва – 2012.
3. Holmes, J., 2013. An Introduction to Sociolinguistics. Routledge, New York.
4. Wardhaugh, R & Holmes, J., 2015. An Introduction to Sociolinguistics. John Wiley & Sons, Inc
5. Irisqulov M.T. Tilshunoslikka kirish. – T., 2008.
6. Yo’ldoshev I., Muhammedova S., Sharipova O’., Madjidova R. Tilshunoslik asoslari. – T., 2007/2013.
7. Woodward, T. (2001). Planning Lessons and Courses. Cambridge, CUP
8. Tomlinson, B. (Ed.) (2010). Materials Development in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.
9.Boboyev T. Adabiyotshunoslikka kirish – T.: O‘zbekiston, 2002.
10.Quronov D. Adabiyotshunoslik nazariyasi asoslari –T.: Akademnashr, 2017.

VI. YAKUNLOVCHI QOIDALAR

17. Dasturda belgilangan qoidalar O‘zbekiston Respublikasi qonunlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmon va qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining, shuningdek ta’lim sohasidagi vakolatli davlat boshqaruvi organlari tomonidan qabul qilingan qoida va me’yorlarga zid kelsa, yuqori turuvchi organlarda belgilangan qoida va me’yorlar amal qiladi.

18. Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangandan so‘ng, yakuniy davlat attestatsiyasi boshlanishidan uch oy oldin talabalar e’tiboriga yetkaziladi hamda universitetning rasmiy saytiga joylashtiriladi.

19. Fakultet dekanlari tomonidan bitiruvchi kurs talabalariga mazkur Dastur asosida tayyorgarlik ko‘rish va maslahatlar berish uchun zarur sharoitlar yaratiladi.